

SLOVENSKO SOKOLSTVO

Ignac Paderevski — pokrovitelj pokrajinskog sleta u Poznanju

U starodrevnom Poznanju održava se ove godine, kako je poznato, pokrajinski slet zapadnih župa poljskog Sokolstva. Pokroviteljstvo ove velike priredbe preuzeo je bivši predsjednik Poljske Republike, slavni skladatelj Ignac Paderevski, koji je za oslobođenje Poljske stekao neocenjivih zasluga. Br. Paderevski je također i začasni član Saveza poljskog Sokolstva, a pokroviteljstvo nad pokrajinskim sletom u Poznanju, koje je preuzeo, znak je njegove velike naklonosti prema Sokolstvu. U počasnom sletskom odboru toga sleta nalaze se pored staroste poljskog Sokolstva br. Zamojskog još i s. Zihlinska, koja je potstarešina poljskog Sokolstva, dalje Rogier grof Račinski, vojvoda poznanski, Stefan Kiriklis, vojvoda pomorski i Antoni Laubic, vojvoda šleski. Pored njih u tom počasnom odboru nalaze se i svi biskupi katoličke crkve pomenutih pokrajina, dalje vojni zapovednici, pomorski i poznanski pokrajinski starešine, predsjednik šleskog sejma, načelnik Poznanja i drugi odličnici, naročito oni stari poljski sokolski borci, koji su još u doba pod nemačkim ropstvom bili na čelu poljskih Sokola i vodili ih u teškim borbama protiv tisućgodišnjeg neprijatelja poljske slobode. Među ovim starijim sokolskim borbama nalaze se i braća: dr. Kržminski, Hrzanovski, Povidski, Gvadiš, Drejza i Tuholski. U izvršnom sletskom odboru zastupane su sve tri sokolske župe, Velikopoljska, Pomorska i Šleska sa svojim glavnim funkcionerima.

Proletnja zasjedanja sokolskih zborova ČOS

Muški prednjački zbor ČOS imao je svoju proletnju sednicu već 7 i 8 o. m., a 14 i 15 o. m. održaće se sednica prosvetnog zbora, zatim 21 i 22 ženskog prednjačkog zbora, a nakon toga održaće se proletnje zasjedanje glavne skupštine ČOS, njenog Vabora pak 12 i 13 maja. Glavna skupština Saveza slovenskog Sokolstva održaće se u Pragu 11 maja, te će se na njoj među ostalim odlučiti i o definitivnom prijemu bugarskih Junaka u Savez slovenskog Sokolstva.

Tečaj ČOS o Jindřihu Figneru

Dne 25 marta održan je u Pragu jednodnevni tečaj s predavanjima o Jindřihu Figneru, a koji je posetilo preko 80 slušatelja iz svih redova sokolskog članstva. Na tom je tečaju univerzitetski profesor Kisek najpre objasnio slušateljima doba, u kom je živio Figner, doba Meterniha i Baha, znanih austrijskih ministara tadanjeg apsolutističkog doba, našto je vrlo opširno i temeljito izložio, kako je od velikog značaja bilo Fignerovo delovanje za českoslovački narod na polju glazbe, gospodarstva, umetnosti, stenografije i konačno također i za Sokolstvo, te time za sav česki narod tadanjeg doba. Nakon predavanja učesnici su posli u vežbaonicu Praškog Sokola, u kojoj je bila ukusno aranžirana izložba o Fignerovom dobu. Tom prilikom učesnici su podarili lepu kitu cveća Fignerovoj kćeri s. Renati Tirševoj.

Zanimljiva statistika

Poljski sokolski zvanični list objavljuje zanimljivu statistiku o stanju troje najvećih sokolskih saveza, českoslovačkog, jugoslovenskog i poljskog. Podaci te statistike međutim nisu posve tačni, jer se je pisac njima poslužio za ČOS iz statistike za god. 1931, za SKJ iz god. 1932, a za poljsko Sokolstvo iz god. 1933. Pisac utvrđuje, da je poljsko Sokolstvo prema ostalim dvama savezima u velikoj manjini, jer broji samo 888 društava sa 53.520 pripadnika, od kojih je bilo 81% muškog i 19% ženskog članstva, odnosno u brojevima 43.399 članova i 10.181 članica. Naraštaja je imalo poljsko Sokolstvo samo 10.890 obojega spola. Sokolska deca vežbaju samo u nekim jedinicama i njihov je broj neznatan. Zapravo je telovežba sokolske dece u poljskom Sokolstvu još u poveljama, ali postoji nada, da će se tekom godina ipak taj broj znatno dignuti i približiti onome ostalih sokolskih saveza. Sokolskih domova broji danas poljsko Sokolstvo 167, letnjih vežbališta 144 i strelišta 45. Na svakih 320 članova otpada po 1 sokolski dom, dok je taj razmer kod ostalih sokolskih saveza slabiji, jer na pr. u českoslovačkom Sokolstvu jedan sokolski dom dolazi na 385 pripadnika, a u jugoslovenskom čak na 1065. Naravno, ova upoređba nema nikakve praktične vrednosti. Važno je, da je vežbalo u českoslovačkom Sokolstvu god. 1931 ukupno 415.257 pripadnika, u jugoslovenskom 153.154, dok taj broj u poljskom Sokolstvu iznosi samo 29.422

pripadnika. Razmer između vežbačkog i ukupnog članstva kod Poljaka je mnogo povoljniji nego u ostala dva saveza, jer iznosi kod članova 32%, a kod članica 47%, dok međutim imaju českoslovačko i jugoslovensko Sokolstvo samo oko 25% vežbačkog članstva.

Spomen - slet u Brnu

Za spomen-slet u Brnu izdan je već mali propagandni plakat, koji je izradio akademski slikar Mislive. Dalje je sletski odbor izdao osim teksta za propisane zajedničke vežbe također i glazbeni pratnju. Za ovaj slet vrši se propaganda i putem brnskog radia, preko koga je održao prvo predavanje predsjednik sletskog odbora br. dr. Vlad. Groh. Radio-predavanja za ovaj slet održavaće se do meseca maja svakih 14 dana, a kasnije svakoga tedna. Najpre je bilo zamišljeno, da ovaj slet ima da bude priredba samo obeju brnskih župa, Mahalove i Druge, ali se međutim pokazalo toliko zanimanje i iz drugih župa, tako da će ovaj brnski slet biti daleko veći nego što se je i mislilo.

Sokolsko društvo Brno I

Sokolsko društvo Brno I spada među najveća i najbolja českoslovačka društva. Društvo ima pripadnika 3832, od kojih 2770 članstva a ostalo naraštaja i dece. Društvo ima također i izvanredno lep i praktično zgrađen sokolski dom s velikim vežbalištem i ostalim prostorijama. Izdaje i svoj mesečnik »Vesti Sokola Brno I«. U telesno-vaspitnom pogledu društvo je prošle godine pokazalo neobičnu veliku radinost, po čemu ga moramo uvrstiti među najbolja društva uopće. Prednjački rad vrši u muškim odeljenjima 68 prednjača, a u ženskim 56 prednjačica. Deca vežbaju u društvu u 13 skupina, od kojih muška u 7. Deca je toliko, da ih i tako prostrani društveni dom najednom uopće ne može da primi pod krov. Također i muški i ženski naraštaj u društvu vrlo je brojan, i vrlo redovito posećuje telovežbu, pokazujući veoma dobar napredak. Osim redovite telovežbe u društvu se gaje također i igre, kao: odbojka, kosikova, tenis, zatim jahanje, koje je vrlo razvijeno, jer jahački oteck broji oko 230 članova. Osim prednjačkom zboru za pravilno sokolsko vaspitanje članstva i omladine deluje isto tako živo i društveni prosvetni odbor, koji je prošle godine priredio oko 640 raznih priredaba.

Junačko društvo Plovdiv

U lepom bugarskom gradu Plovdivu, drugom najvećem u državi, deluje junačko društvo vrlo marljivo. Društvo je izgradilo svoju vrlo lepu vežbaonicu, koja je zidana po uzoru naših sokolskih domova, te je stajala oko milion i po leva. Vežbaonica je uzorno uređena. Društvo osim toga uređuje i u gradskom parku također i svoje letnje vežbalište i igralište za decu. Plovdivsko društvo Junak sa svojom četom u obližnjem Krašiovu broji preko 2000 pripadnika, po čemu je ono ujedno i jedno od najjačih junačkih društava.

Bosanska regimenta u Tolmecu

Aleksa Kurdulija već od svet-skog rata nije se javio svojoj porodici. Navodno, bio je u Tolmecu (Italija) u bolnici u baraci br. 6. Ko zna bilo što neka to javi na naslov Sokolska župa Mostar.

KNJIGE i LISTOVI

SOKOLSKA PROSVETA
vesnik prosvetnog odbora Saveza SKJ,
Novi Sad, mart-april 1934.

Ovaj dvobroj donosi sledeći sadržaj: B.: Pred sastanak prosvetara. — M. Stanojević: Narodna pesma i Sokolstvo. — M. Bulatović: Soko u našoj narodnoj pesmi. — M. Sakulac: Stogodišnjica »Novina Srbskih«. — M. A. Rajnvaaj: Stalna sokolska idejna škola. — D. Brzaković: Prosvetovanje žene na selu. — E. Skalarjeva: Jugoslovenska žena u sokolskoj organizaciji. — V. Kolar: Nekoliko napomena o modernom vaspitanju sokolske dece. — Fr. M.: Dr. Jovan Skerlić. — Sokolski domovi. — Državna himna. — Oj Sloveni. — Sokolsko pozorište i sokolska muzika. — Pozorište s lutkama. — Prosvetna propaganda. — Trezvenost i štednja. — Sokolske vesti. — Beleške. — Knjige i časopisi. — Službena saopštenja. — Sokolska šala.

Ovom dvobroju dodan je i prilog: Izveštaj o prosvetnom radu Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije u 1933 god.

(Nastavak sa 1 strane)

klub. Ovako, kao dvostruki član i sportskog i sokolskog društva u svom delovanju nailazi na mnoge poteškoće, i finansijske i disciplinske, jer će se pre ili posle sukobiti s narednjima svojih sportskih ili sokolskih starešina, i onda njegovo dvostruko članstvo svršava jednostrukim, ili samo u sportskom ili samo u sokolskom društvu. Takav svršetak stvara zlu krv, jer se onda veli, da je sportsko društvo »otelo« toga člana sokolskom ili obratno.

Organizacijski je za naše prilike također vrlo nezgodno, što se Sokoli kao članovi svojih sokolskih društava ne mogu takmičiti za prvenstvo Jugoslavije u atletici, hazeni, hrvanju, mačevanju, veslanju i t. d., makar se te vežbe vrlo intenzivno i danas već doterano gaje u sokolskim društvima. Sokolski atletičari, veslači i t. d. ne mogu da kao Sokoli budu prvaci Jugoslavije, nego se moraju prijaviti i učlaniti u ona sportska društva, koja su članovi nadležnih sportskih saveza te struke.

Oba ova organizacijska problema, koji su velika smetnja uspešnom radu i saradnji Sporta i Sokolstva, mogu se

vrlo lako rešiti, što nam dokazuju sporazumi između sokolskog i plivačkog, te sokolskog i zimsko-sportskog saveza. Po tim sporazumima mogu sokolski plivači da bez onog štetnog dvostrukog članstva nastupaju na plivačkim utakmicama i na plivačkom prvenstvu Jugoslavije kao članovi svojih sokolskih društava. Isto tako skoro jedna trećina svih društava, učlanjenih u Jugoslovenskom zimsko-sportskom savezu, naša su sokolska društva, čiji se članovi slobodno takmiče na smučarskim i klizačkim utakmicama. Ovako, kao što je učinjen sporazum za plivače i smučare, potrebno je da se izvrše dogovori i stvore sporazumi i za sokolske veslače, atletičare, hazenašice i druge. Nizom ovakvih sporazuma izbegli bismo svim smetnjama u radu između Sporta i Sokolstva, učvrstili bismo i olakšali disciplinu i omogućili članovima sokolskih društava svestran rad.

Ovi problemi, koji su kod nas sada vrlo aktualni, postojali su i još donekle postoje u českoslovačkoj, gde su prilike u tom pitanju bile mnogo teže, jer je tamo sport jače razvijen, jer Sokolstvo tamo iskorišćava sve grane

sportske telovežbe i jer tamo uz Sport i Sokolstvo postoje i druge velike gimnastičke organizacije na različitim osnovama. Ali su Čehoslovaci u četiri godine marljivog i ozbiljnog studija vrlo uspešno rešili pitanje saradnje Sporta i Sokolstva, i to na zadovoljstvo obih strana nizom posebnih sporazuma između československe obce sokolske i Čs. svesportskog odbora. S tim sporazumima u českoslovačkoj izbegavaju se vrlo često sva ona sporna pitanja, koja su u stanju da pomute dobre odnose sportskih i sokolskih organizacija, da otečaju saradnju i da umanje njihov prinos općem podizanju zdravlja i viteškog duha, čemu treba da služe i Sport i Sokolstvo. Radi te službe u narodu i mi smo za saradnju i sporazum sportskih i sokolskih organizacija i nadamo se, da će skoro biti rešena organizacijska pitanja i da će se intenzivno pristupiti rešavanju tehničkih i idejnih, pa da ćemo u radu na fizičkom vaspitanju naroda Jugoslavije naći Sport i Sokolstvo kao dve složne i usporedne sile, koje stvaraju plemenitu i moćnu rezultantu.

H. M.

Zajedničko vežbanje članica za takmičenja u Budimpešti

Zajedničko vežbanje članica za međunarodna takmičenja u Budimpešti počinju dne 23 o. m. u Ljubljani, u domu Sokolskog društva Ljubljana I Tabor.

Sokolska radio - predavanja

RADIO-STANICA BEOGRAD

Sledeća sokolska radio-predavanja preko Radio-stanice Beograd održavaju se:

dne 15 aprila predaje brat Boško Novaković, Sremska Mitrovica, o temi: »Sokolska disciplina i samodisciplina« (popodnevno);

dne 19 aprila predaje brat Ante Brozović, Beograd I, o temi: »Uloga predratnog Hrvatskog Sokolstva u nacionalnom pokretu« (večernje); predavanje duhovnom pripremanju članstva za ovogodišnji pokrajinski slet u Zagrebu.

Večernja sokolska radio-predavanja preko Radio-stanice Beograd održavaju se svakoga četvrtka od 19.10 do 19.30 časova, a popodnevna svake druge nedelje od 15.15 do 15.30 časova.

RADIO-STANICA LJUBLJANA

Sledeća sokolska radio-predavanja preko Radio-stanice Ljubljana održavaju se:

dne 17 aprila predaje brat Fr. Zagorac, Novo mesto, o temi: »Sokolski uzgoj omladine«;

dne 24 aprila predaje brat Poharc Janez, Ljubljana, o temi: »Voditelji českoslovačkog Sokolstva«.

Upozoravaju se braća i sestre, da će se radio-predavanja preko Radio-stanice Ljubljana počam od aprila održavati svakog utorka, a ne više svakog petka kao do sada. Predavanja drže se od 19 do 19.30 časova.

RADIO-STANICA ZAGREB

Sledeća sokolska radio-predavanja preko Radio-stanice Zagreb održavaju se:

dne 20 aprila predaje brat Dane Šarić, Zagreb, o temi: »Privredno značenje sokolskih sletova«;

dne 27 aprila predaje brat dr. Branko Mudrić, Zagreb, o temi: »Sokolsko vežbanje i zdravlje«;

dne 4 maja predaje brat Dragutin Petrović: »Stanovanje i prehrana na sletu«;

dne 11 maja predaje brat dr. Stevan Matić, Zagreb: »Sanitetska služba na sletu«;

dne 18 maja predaje brat Čedomir Mileusnić, Zagreb: »Raspored sletskih svečanosti«;

dne 25 maja predaje brat dr. Oton Gavrančić, Zagreb: »Značenje sokolskog sleta u Zagrebu«;

dne 1 juna predaje brat Hrvoje Macanović, Zagreb: »Početak sletskih svečanosti«.

Sokolska radio-predavanja preko Radio-stanice Zagreb održavaju se svakoga petka u 19 sati.

Zagrebačka radio-stanica prenosiće za vreme ovogodišnjeg sleta u Zagrebu i sve sletске svečanosti, a verovatno je, da će to učiniti i Radio-stanice Beograd i Ljubljana te českoslovačke.

IZ UREDNIŠTVA

Poslednji broj našega lista radi izvesnih teškoća bili smo u mogućnosti da otpremimo, umesto redovito u petak dne 6 o. m., tek u utorak dne 10 o. m. Molimo da se uvaži.

KRONIKA

Smrt češkog pesnika Karela Lege-
ra. U Kolinu kod Praga umro je u petak 6 o. m. poznati i cenjeni češki pesnik Karel Leger, nazvan »polapski slavulj«. Pokojnik se rodio godine 1858 u Kolinu, kao sin bogatog trgovca i posednika, a na jesen ove godine češka se javnost spremala, da što svečanije proslavi njegovu 75 godišnjicu. Nakon dovršene srednje škole posvetio se pisanju i vratio se kući, gde je iz svog oca preuzeo imanje i ostao sve do smrti seljak-pesnik. Već u svojoj 19 godini stupa u krug pesnika kao saradnik čuvene Kvapilove i Ulrihove revije »Maj«. Bio je poslednji još preživeli član pesničkog kruga oko lista »Poetičke besede«. Leger nije bio samo pesnik, nego i dobar pisac. U mladim godinama pisao je i satire. Napisao je i nekoliko pozorišnih komada. Pre svega je bio liričar, koji je opevao lepote svog zavičaja i prirode, pa otkuda mu ime »polapski slavulj«. Pokojnik bio je i aktivan sokolski radnik. Nakon mature stupa u sokolske redove, a već 1884 godine član je društvene uprave, iste godine postao je i blagajnik novonovosnovane Tiševske sokolske župe u Kolinu. U češkom Sokolstvu poznata je zbirka njegovih pesama nazvana »Sokolske pjesme«. Njegova sahrana u nedelju 8 o. m. u Kolinu, kojoj je učestvovalo ne samo pučanstvo te organizacije Kolina i okoline, nego i izaslanici iz Praga te položeni venac ČOS, pokazala je, koliki je ugled i poštovanje uživao pokojnik.

40-godišnjica smrti popularnog nuč-
kog pisca Bučara. Ove godine navršilo se 40 godina od smrti popularnog hrvatskog pučkog pisca Petra Bučara. Bučar se rodio godine 1815 u Karlovcu, u Zagrebu je svršio teologiju i godine 1839 bio je zaređen. Službovao je po raznim krajevima kao kapelan i kateheta, a poslednje njegovo službeno mesto bio je Sv. Petar na Mrežnici. Već kao mlađić oduševio se za literaturu i politiku i postao je odlučan pristaša ilirizma. Prva njegova pesma je bila oštampana u »Danici«. Pisao je u početku pod pseudonimom u sledećim časopisima i novinama: »Pučke novine«, »Katolički list«, »Obzor«, »Pozor«, »Svijetlo« i u kalendaru »Domoljub«. Najviše je pisao za seljački svet i to crtice, feljtone i političke članke. Njegova najbolja dela izdala je društvo Sv. Jeronima godine 1875 pod naslovom »Seoske pripovesti«. Tri godine bio je i narodni zastupnik u narodnom veću za srez Svarča. Pokojnik spadao je i među osnivače poznatog karlovačkog pevačkog zbora »Zora«.

Jugoslovenska Sokolska Matica u Ljubljani

registrovana zadruga s ograničenim jamstvom

U smislu § 23 pravila sazivlje se

redovna glavna skupština

za petak, dne 20 aprila 1934 u 17 sati u prostorijama Narodnog doma u Ljubljani, Tomanova ulica

DNEVNI RED:

- 1) Potvrda bilance te računa dobitka i gubitka za god. 1933.
- 2) Apsolutorij upravi zadruge.
- 3) Izbor nove uprave.
- 4) Eventualija.

Glavna skupština može stvarati zaključke, ako je zastupana barem 1/3 svih zadržara. Ako ih nije toliko, pola sata kasnije na istom mestu i sa istim dnevnim redom drži se druga glavna skupština, koja može stvarati zaključke bez obzira na broj prisutnih (§ 27 pravila).

Ljubljana, 3 aprila 1934.

Upravno veće

ROSIJA - FONSIER • društvo za osiguranje i reosiguranje • Beograd

KARLOVAC. — Prosvetni rad se u našem društvu nastavljao tako, da je izraden novi program za razdoblje od 23. marta do 30. aprila o. g. Teme za rad biće obrađivane prema točno određenom rasporedu pred svim kategorijama, a provodače ih braća i sestre: Sablić Marko, Okičić Ivan, Matić Cvijeta, Močan Josip, Cindrić Jure, Ercegović Marko, Bordoški Dušan i Bordoški Radmila. Predavače se: 1) O sletovima, 2) O. M. Tiršu, 3) O značaju telovežbe u životu modernog čoveka, 4) O organizaciji SKJ.

Nadalje će braća: Grujić Miroslav obavljati sistematski lekarski pregled sviju kategorija, dok će braća Rišlavi Stanislav i Rukavina Vid poučavati sve kategorije u pjevanju pesama: 1) Sokolski pozdrav, 2) Hajte braćo! 3) Pojmo pesmu, 4) Poletni sivi sokole.

Brat Vlado Blašković vodi svim pripremama i vežbama za pretstavljajuće »Jazavac pred sudom«, koji će se izvoditi polovicom maja.

25. marta naše je društvo imalo retku svečanost: sve kategorije i upravni odbor zasjedali su na vežbalištu novog doma svoja stabla, na spomen budućim generacijama. Kod svečanosti su bili zastupani delegati župe, vojnih i civilnih vlasti, brojno građanstvo kod koga je svečanost izvela najljepši utisak.

OGULIN. — Sokolsko društvo u Ogulinu posvećuje veliku pažnju svojim sokolskim četama, pa je zbog izobrazbe potrebnih sokolskih radnika, a u sporazumu s bratskom župom u Karlovcu, održavan u Ogulinu tehničko-prosvetni tečaj ličko-goranskog sokolskog okružja. Tečaj je trajao od 5. do 13. marta, a posećivalo ga je 26 braće i sestara. Zalimo, što nije bio nitko u tečaju iz Sokolske čete Dreznička i Sokolskog društva Vrhovsko.

Pre početka rada pozdravio je tečajce prosvetar društva Ogulin brat Vajda dr. Zlatko. On ih je bratski zamolio, da najozbiljnije prionu radu, kako bi u ovo kratko vreme mogli steći potrebno sokolsko znanje, kojim će širiti veliku i uzvišenu sokolsku misao među narodom na selu.

Tehničku stranu tečaja vodio je načelnik ličko-goranskog okružja brat Čavrak Emil uz pomoć braće Halni i Tomašić iz Karlovca, te braće Capuder i Vurdelja iz Ogulina.

Prosvetna strana tečaja bila je u rukama brata Vajda dr. Zlatka. Održana su sledeća predavanja: »Sokolstvo i prosvetni rad«, predavao brat Nikšić Josip, prosvetar Sokolske župe u Karlovcu; »Ideologija Sokolstva«, predavao brat Sablić Marko, tajnik Prosvetnog odbora Sokolske župe Karlovac; »Sokolska propaganda«, predavao brat Misner Viktor; »Sokolski rad na selu«, predavao brat Nestorović ing. Svetozar; »Anatomija čoveka i prva pomoć u neugodama«, predavao br. Vojnović dr. Stanislav; »Uticaj telovežbe na razvoj čovekovih organa«, predavao brat Vodehnal dr. Josip; »Sokolstvo i nacionalizam«, predavao br. Vajda dr. Zlatko; »Važnost sokolskih sletova«, predavao br. Vurdelja Kosta; »Sokolstvo kao slovenska organizacija«, i »M. Tirš i osnivači Sokolstva«, predavao br. Vodehnal dr. Josip.

Svi predavači vodili su računa o tome, da daju tečajcima potrebno znanje za sokolski rad na selu, pa su prema tome udesili svoja predavanja.

Tečaj je završio s vrlo uspešnom akademijom, koju su priredili tečajci u ogulinskoj sokolani. Akademija je

bila dobro posećena. Bratsku župu iz Karlovca zastupao je na akademiji br. Kubiček. Nakon akademije održao je starešina brat Bosnić Vladimir govor, u kojem je izrazio svoje veliko zadovoljstvo nad uspehom postignutim u 8 dana, apelujući na braću i sestre, koji se vraćaju u selo, da svoje sokolsko znanje upotrebe za širenje i jačanje sokolske ideje, koja treba da okupi u selu sve stvaralačke snage.

Posle akademije priređena je zajednička večera, kojom je prilikom održano više lepih govora.

Nakon večere razvio se uz glazbu ples.

OGULIN. — Inicijativom brata Milana Jandrića, učitelja, pokrenuta je akcija da se osnuje sokolska četa, t. j. da se obnovi sokolski rad u Gornjim Dubravama. — Ovaj posao dobio je svoj završetak na osnivačkoj skupštini, koja je održana 18. III u zgradi osnovne škole. — Delegete matičnog društva Ogulin, br. Steku, Čavranka, Kusanovića pozdravio je brat Jandrić, iznoseći ujedno od kolike će važnosti po napredak mesta biti sokolski rad. — Nakon održanih govora braće delegata i izjava nekih prisutnih skupština, usvojena je jednoglasno lista uprave čete, te su izabrani: Milan Jandrić, starešina; Batalo Dušan, potstarešina; Mikašinović Đuro, tajnik; Vidnjević Miloš, blagajnik; Karapandža Đuro, načelnik; Rajnović Ilija i Munjas Nikola, revizori. Vuce-ljić Mihajlo, Zatezalo Dušan i Mikašinović Mihajlo odbornici. Skupština je zaključena u najlepšem raspoloženju i po svemu izgleda, da će ova bratska četa biti jedna vrsna sokolska jedinica.

SKAKAVAC. — Skupština naše čete održana je 18. marta u mesnoj narodnoj školi. Otvorio ju je pozdravom starešina. Prisutnih je bilo 56 članova.

Brat načelnik dao je iscrpiv izveštaj iz kojeg se vidi da broj sokolske dece biva sve veći; porast ženske dece je manji. Muškog i ženskog narastaja nema kao posebne kategorije. Ženski narastaj bi se mogao da skupi da imamo prikladnih vežbi s kojima bi ženski narastaj mogao nastupati. Te bi se vežbe morale razlikovati od društvenih vežbi za ženski narastaj, jer u njima ne bi smelo biti prevelikih zaklona, pretklona i t. d. (zbog narodne nošnje).

(Za što se ne obratite matičnom društvu ili župi za savet? Op. ur.) Na vežbovnim satovima održavaju se nagovori.

Četa ima 74 člana. Većina redovno plaća članarinu. U blagajni danas ima 230 Din, od čega ide br. sav. upravi 63 dinara; ostaje dakle 167 Din.

Neimanje vežbaonica teško se oseća. Četa ima razmerno lep broj vežbača (42), a u školskoj sobi može vežbati najviše 10 njih. Vežbati se mora dakle 4 puta. Na selu, gde su članovi kroz dan zaposleni, pa i nedeljom, vežbanje se vrši uveče, često i dosta kasno.

U četi je osnovana streljačka družina.

Zaključeno je zamoliti br. Sokolsku župu da izašlje predavače, koji će govoriti: o Sokolskoj ideologiji, higijeni i narodnom gospodarstvu (naročito livadarstvu, pčelarstvu, stočarstvu, voćarstvu i zadrugarstvu).

Javna vežba održaće se 10. juna.

Najzad su primljeni nekoi novi članovi, a potom je starešina zaključio skupštinu, koja je ovako lepo i svestrano raspravila sva pitanja, koja tište jednu četu voljnu rada i napretka.

ednicah. Tehnički pouk sta vodila br. Rajner in br. župni načelnik Vrhovec, ki sta predavala o tehničnih stvarih vedno med vadbo samo. Kadar pa ni bilo teh dveh bratov, pa je vodil tečaj br. Merhar. Vršila so se tudi tri predavanja in sicer: »O sokolski ideji«, je predaval br. Osovnik, prosvetar domžalskega Sokola, »Pregled zgodovine Sokolstva«, je podal br. Merhar in »O higijeni ter telesnih poškodbah« je govoril dr. dr. Hočevnar, referent zdravstvenega odseka. Udeležencev je bilo petinštirideset.

Župa Ljubljana

DOMŽALE. — Ob vseh nedeljah meseca februarja in prvo nedeljo marca, se je vršil prednjački tečaj kamniškega okružja in sicer prvi dve nedelji se je vršil v Radomljah, naslednje pa v Domžalah, ker v Radomljah še nima zadostnega orodja. Tečaj je vodil br. okrožni načelnik Merhar.

V tečaju se je vadilo zgolj praktično. In tako se je moglo tečajnikom nekaj nuditi in pokazati, kar bodo mogli s pridom uporabljati v svojih

DOLENJSKO PROSVETNO OKROZJE. — Z ureditvijo okrožij v župi Ljubljana je pridruženo dolenskem okrožju 10 društev in 10 čet. Okrožje tvori edince iz dolenske in ribniško-kočevske skupine. Število edince je v februarju poraslo za 1 četo tako, da šteje okrožje sedaj skupno 21 edince, od katerih jih nekaj prav pridno deluje v tehničnem, kakor tudi prosvetnem oziru. Mesečna poročila za januar je poslalo 19 edince. S tekočim letom tudi v administrativnem oziru vršijo svojo dolžnost ter je upati, da bo prihodnje poročilo mnogo razveseljivejše. Iz mesečnih poročil edince in statistike, katero vodi okrožje posnemamo, da prejemajo edince 47 izvodov »Sokolskega glasnika«, 30 izvodov »Sokola«, 44 »Sokoličev«, 120 »Naše radosti« in 39 izvodov »Sokolske prosvete«. Predpisano število sokolskega tiska prejema le nekaj edince. Pri ostalih edincih pa treba v tem oziru temeljite spremembe. Tekom meseca so bile objavljene v sokolskem tisku 2 društv. vesti, v ostalem časopisu pa 4. Tudi iz tega je razvidno, da je poročevalska služba mnogo premalo razvita.

V okrožju ima sedaj 13 edince svoje knjižnice, v ostalih pa se šele ustanovljajo. Sokolskih knjig posedujejo edince 892 z 123 čitatelji in 208 izdanimi knjigami. Zabavne knjižnice štejejo 2579 knjig z 205 čitatelji in 222 izdanimi knjigami. Edince imajo 2 mladinski knjižnici, in sicer 1 za deco ter 1 za naraščajo. V mesecu januarju so se vršila 3 zgodovinska, 1 socialno in 1 narodno gospodarsko predavanje. Vršili so se tudi: 2 sokolske idejne, po eno socialno in tehnično ter dva administrativna govora pred vrstami. Poleg sokolskih so se vršili tudi 3 narodno gospodarski govori. Poleg 5 debatih, sta se vršila tudi 2 društvena večera. V okrožju je bilo tudi 7 diletantskih ter 14 kino predstav.

DOLENJSKO SOK. OKROZJE.

— Načelnštvo okrožja je priredilo v dne 18. in 19. t. m. prednjačke tečaje v Kočevju in Sodražici, ki so zelo zadovoljivo izpadli. Pokazala se je potreba organizirati take tečaje tudi pri drugih društvih. Pri društvu Ribnica se je vršil tečaj med tednom ob večernih urah, čimom sta se tečaja v Kočevju in Sodražici vršila nepretrgoma. Sodelovali so predvsem predavatelji dotičnih društev. Obisk tečajnikov je bil zelo zadovoljiv. Za edince dolenske skupine se je vršila v nedeljo 25. marca celodnevna predelava vaj v Grosupljem, čimom se namerava prirediti pri ostalih edincih še nadaljnje prednjačke tečaje, da se tako odpomore pomanjkanju sposobnih vadiateljev zaradi velikega porasta telovadečega članstva pri posameznih edincih.

NOVA SELA. — Dne 18. marca je vpriporila naša četa kmetijski igrokaz v treh dejanjih »Senec«. Autor tega igrokaza je starosta naše čete br. Prešeren Dolfe.

»Senec« so s tehničnega stališča prav dramatično delo, ki zahteva predvsem izvrstne igralce. Delo je za počežske odre skoro pretežno, pač pa bi bilo primerno za boljše odre, ki razpolagajo z rutiniranimi igralci in dovršenim odskim konifortom.

Dasi je igra teška, so jo podali naši igralci razmeroma prav dobro. Pripomniti pa treba, da je bila repriza, ki se je vršila 2. aprila slabša od premijere. — Režija, ki je bila v rokah br. Kajfeža Josipa ml., je pokazala, da so se igralci s pomočjo režiserja poglabili v bistvo igre in da so zadeli ton, ki ga zahteva igra. Pripomniti je treba, da so večinoma vsi igralci začetniki, ki so pokazali že prvič, da je v njih dovolj zmisla za dramatično.

Vsi igralci so imeli prav posrečene maske. Igral čedna je bila tudi insecnacija, manj posrečeni so bili svetlobni efekti in veter.

Igre se je udeležilo veliko število gledalcev, ki niso štedili z zasluženim aplavzom.

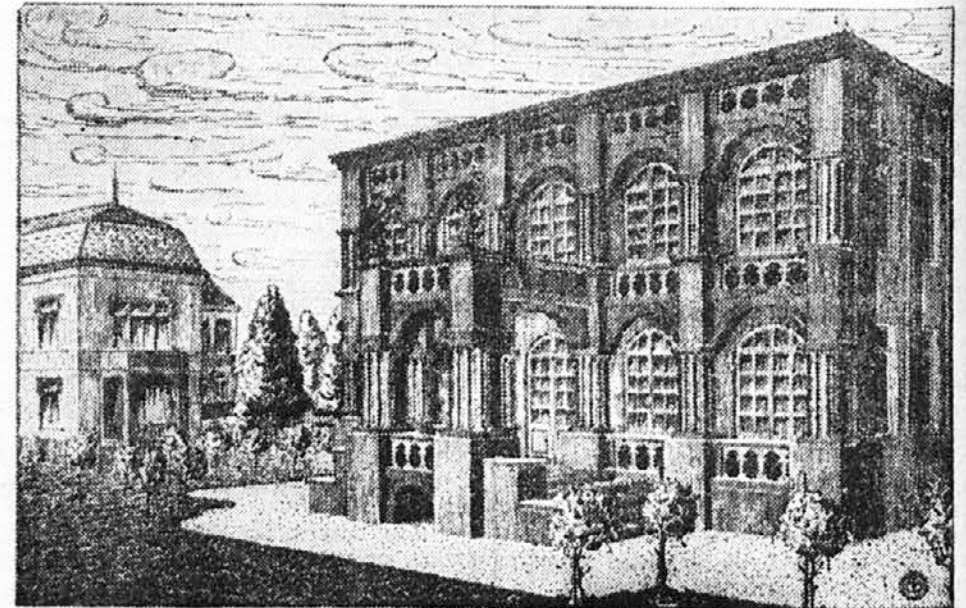
Župa Maribor

SV. LENART V SLOV. GORICAH. — Skozi osem nedelj in praznikov v februarju in marcu smo imeli pri nas prednjački tečaj kot pripravo za društvene oziroma prednjačke izpite. Predavanja so bila vsakokrat od 9. do 13. ure. Tečaja so se udeleževali bratje in sestre iz sedmih edinic slovenjgoriškega okrožja. Predavali so: br. okrožni načelnik Davorin Polić: te lovdni sestav, organizacijo in administracijo; brat Rogl Fran: metodiko telovadbe, praktično telovadbo in čuvanje; brat Vajd Franjo: zgodovino telovadbe in Sokolstva, o sokolski ideji, Putevi i ciljevi; brat dr. Weixl Brunon: fiziologijo, higijeno in prvo pomoč; brat Janež Lucijan: anatomijo. Za društveni prednjački izpit se je prijavilo 11 bratov in sester. Pismeni izpiti so se vršili v nedeljo dne 8. aprila t. l., ustmeni pa 15. aprila t. l. Tečaj je vodil brat okrožni načelnik, ki tudi predseduje izpitni komisiji. Trdno pričakujemo, da bo naš tečaj rodil dobre sadove.

Župa Mostar

MOSTAR. — Sokolsko društvo u Mostaru počelo je još pre oslobođenja s akcijom da podigne svoj vlastiti dom. Prilozi su se sakupljali i posle našeg ujedinjenja, a 1927. godine, na glavnoj godišnjoj skupštini, zaključeno je da se osnuje fond za podizanje doma Alekse Šantića Sokolskog društva

dobro da neće nikad postići onaj rezultat ako dadnu pravo ime svojoj akciji. Dom, koji oni žele da podignu je Dom Alekse Šantića Srpskog pevačkog društva »Gusle«. Nerazumemo zašto se gospoda iz odbora stide svoga imena i ne naznače kome će i u kakvu će svrhu da služi taj dom. Uvereni smo, da o ovome mnogi naši Sokolici nisu obavješteni. kao primer navodimo

Nacrt Sokolskog doma Alekse Šantića u Mostaru

Mostar. Najbolji sokolski radnici u Mostaru uložili su mnogo muke da se počne jednom s gradnjom, pa ni do danas nije im uspjelo da prikupe materijalnih sredstava.

Nas Sokole u Mostaru iznenadila je slična akcija Srpskog pevačkog društva »Gusle«, koje je povodom proslave Alekse Šantića odlučilo, da podiše dom, koji će se zvati istim imenom — Dom Alekse Šantića. Mi ne osporavamo pravo tom društvu da podiše svoj dom, niti mu možemo da zabranimo kakav će naslov nositi njegov dom. Samo je ovim njihovim radom ubačena jedna zabuna, jer će mnogi neobavešteni misliti, da daju svoj prilog za podizanje Sokolskog doma Alekse Šantića.

Gospoda iz uprave Srpskog pevačkog društva »Gusle« znala su vrlo

veliku akademiju Sokolskog društva Beograd VII čiji je čist prihod namenjen za dom Alekse Šantića Srpskog društva »Gusle«.

MOSKO. — † Obrad Đ. Mijanović. U nedelju 25. marta preminuo je u 27. godini života, izmučen dugom bolešću, naš brat i zaslužni tajnik ove čete Obrad Đ. Mijanović. U njemu je izgubila ova četa jednoga od najvrednijih radnika i glavnih stubova na kojima počiva. Došavši u selo sa srednjom školom i velikom prirodnom bistriinom, koristio je svojim zaslužnim radom i primerom ne samo Sokolima ove čete nego i celom selu.

Svi članovi ove čete izjavljuju njegovoj porodici saučešće, a njemu neka je večni pokoj!

Župa Novi Sad

ADA. — Na ovogodišnjoj skupštini našeg Sokolskog društva izabrana su u upravu sledeća braća: starešina Subotički Stevan, zam. satrešine Dekleva Janko, tajnik Savić Mitar, predsednik prosv. odbora Aksin Branko, načelnik Mrkić Radovan, zam. načelnika i statističar Vrgov Milan, načelnica Dickov Marija, zam. načelnice Jakovljević Ljubica, blagajnik Dudvarski Petar; članovi uredav: dr. Dimitrije Bešlić, dr. Britvić Joza, Pecić Milivoj, Pecić Svetislav; revizori: Papić

Župa Osijek

NASICE. — Prednjački tečaj okružja našičkog i slatinskog. Okružja Našice i Podr. Slatina održala su zajednički svoj 10-dnevni prednjački tečaj u Našicama od 15. do 24. marta 1934. god.

Program, koji je određen od strane Načelnštva župe za okružne tečajeve, u celosti je izveden. Nastava je trajala dnevno od 7—12 i od 14—18 sati. Ukupno je održano što teoretskih što praktičnih časova 88. Tečaj je vodio župski prednjak brat Hodovski Vlado uz pomoć prednjaka i ostalih sokolskih radnika mesnog društva i to: braće Mogorovića Matka, okružnog načelnika, Majera Dragutina, Novaka Franje, Novaka Josipa, Večeka Eugenija, Mamuzića Predraga, Prijčica Milana i dr. Herškovića Izaka.

Tečajaca je bilo ukupno 26 i to iz ovih jedinica: Našice (5), Zdenci, Petrovo Polje, Bankovci, Čačinci, Velimirovac (2), Orahovica, Naš. Brez-

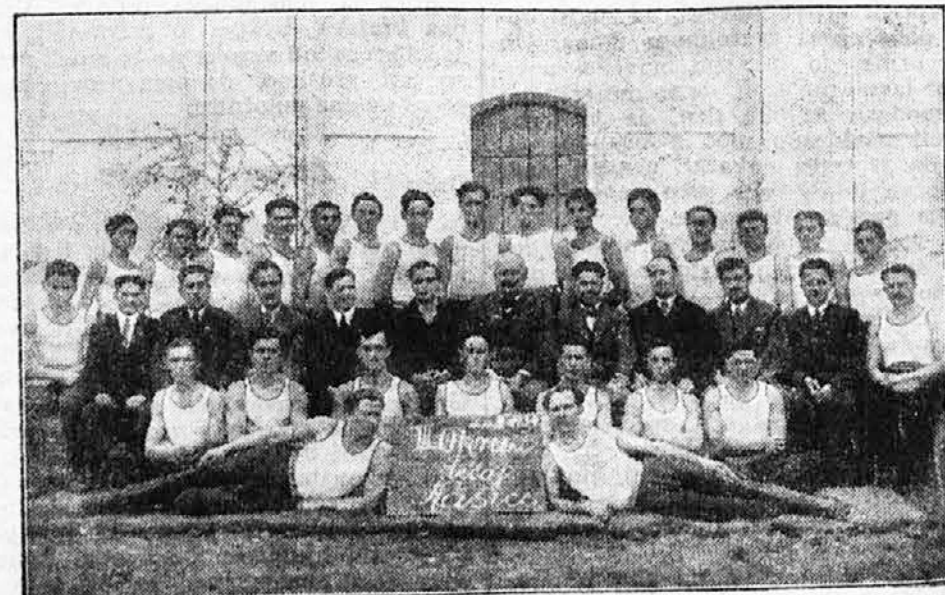
nica, Budimci, Koška i Naš. Markovac — okružja Našice, te Vraneševci, Noskovići, Čeralije, Sopje, Vaška, Mikleuš (2), Nova Bukovica (2) i Voćin — okružja Podr. Slatina. Nisu poslele nikog u tečaj ove jedinice: Đurđeno-ovac, Feričanci i Donja Motičina — okružja Našice i Podr. Slatina, Gornji Miholjac, Hum i Macute — okružja Podr. Slatina.

Polaznici su po zanimanju bili u većini ratari i obrtnici osim četiriju intelektualca učitelja i priv. činovnika. Materijal je bio dobar, — pokazali su mnogo razumevanja i pratili sva predavanja i vežbe pažljivo i s voljom.

Tečaj je otvorio starešina društva Našice brat Petar Ror pozdravivši polaznike sa željom, da što više znanja i praktične spretnosti steknu na ovom tečaju. Još su govorili okružni prosvetar br. Veček i okružni načelnik br. Mogorović. Tako isto na svršetku tečaja od-nosni govornici su se s njima oprostim sa željom, da stečeno znanje u tečaju što blagotvornije prenesu u svojim jedinicama.

Prednjački tečaj kamničkoga okružja održan februara i marta o. g. u Radomljama i Domžalama

Prednjački tečaj našičkog i slatinskog okružja održan u Našicama od 15. do 24. marta o. g.

rišna komada izvedene su odlično, a posebnu veselost izazvali su uspeli pozorišni komadi.

Zabava je bila dobro posećena, te moralno i materijalno odlično uspeša.

DAPCI. — Dne 2 aprila o. g. održala je naša četa vrlo uspešnu zabavu u Križu, koju je otvorio brat starešina lepim govorom. Zatim je pozdravio sve prisutne starešina matičnog društva Čazma. Osim toga je govorio član vežbač brat Pavao Horvat, čiji govor je učinio dubok utisak na sve prisutne.

Posle toga redale se točke programa: vežbe članstva i naraštaja, zorno pevanje i deklamacije. Na svršetku je vrlo lepo bio izveden igrokaz.

Čitav program učinio je svojom izvedbom lep utisak na sve prisutne, pogotovo kad se uzme u obzir da je

sve to izvedeno po braći seljacima-članovima čete, koji sa svojim prosvetom s. Šadurum zaslužuju svako priznanje i pohvalu.

Uspehu ove priredbe doprinela je i četa Lipovčani, koja je nastupila s dvema vrlo uspešnim točkama: zbornim pevanjem i vežbama.

Čist prihod namenjen je gradnji sokolskog doma u Dapcima.

DONJA KUPČINA. — Dne 2 aprila 1934 održala je naša četa selo s biranim programom. Sve točke programa izvedene su s uspehom uz burno odobravanje prisutne publike. Osim bito su uspele sletke sokolske vežbe članova i podmlatka, a također Molicev »Liječnik protiv volje«, koji je izveo pozorišni oteš Sokol. čete, te »Prvi kralj« od M. Širole, koji je izveo sokol. podmladak.

Ovu priredbu posetilo je mnogo-brojno općinstvo i prijatelji Sokolstva, te braća Sokoli iz Pisarovine. Moralni i materijalni uspeh je iznad svakog očekivanja.

LEKENIK. — Na Uskrsni ponedeljak davali smo zajednički s mesnim Crvenim krstom uz nekoliko dečjih deklamacija reprizu igrokaza »Majčinih suzica« i »Snjeguljice«. Ponovo su deca dokazala, da se može na gledaoce delovati i sa stvarima koje su već svima poznate, ako su dobro izvedene.

Dodali smo i »Šumu« od Pecije Petrovića s isključivo domaćim glumcima, a na svestrano priznanje. Bili smo u neizvesnosti hoće li drama naći odziva, međutim smo se ugodno iznenadili, jer gledaoci nisu štedili nakon svršenog programa s priznanjima.

Nove sokolske knjige

U našoj nakladi izašle su sledeće nove sokolske knjige:

Boko Jos.:

Pripovetke za sokolsku decu i naraštaj (sa slikama). — Cena 8 Din

Milčinski Fran:

Junaštvo, priča sa slikama — srpskohrvatski. — Cena 5 Din

Hébert G. - Trček:

Sport zoper telesno vzgojo. — Cena 10 Din

Sajovic - Trček:

Priprave za vadičeljske izpite (sa slikama). — Cena 18 Din

Schmidt - Pichler:

Fiziologija telesnog vežbanja (sa slikama). — Cena 35 Din

Šulce:

Sokolski sustav telovežbe, drugo izdanje. — Cena 55 Din

U štampi: Dr. Vaniček - Drenik: **Baton i boks**

Jugoslavenska Sokolska Matica

LJUBLJANA, NARODNI DOM

Telefon 25-43 • Račun poštanske štedionice Ljubljana 13.831

Jesam li poslao prečplatu za sokolske listove?

Vse tiskovine za sokolska društva, potrebne knjige za sokolske knjižnice, vabila, letake, lepake za sokolske prireditve Vam izdela Učiteljska tiskarna. Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige, časopise, revije, vizitke, bloke, račune, jedilne liste, posmrtnice in mladinske liste. Ilustrira knjige v eno- in večbarvnem tisku. / Lastna tvornica šolskih zvezkov. Knjigoveznica. Oddelek za učila z veliko zalogo slik naših velmož

KNJIGARNA
V LJUBLJANI
PODRUŽNICA
V MARIBORU

Tyrševa ulica št. 44

UČITELJSKA
TISKARNA

V LJUBLJANI, FRANČIŠKANSKA 6

LIDLOVI INSTRUMENTI

Usled pada češkoslovačke krune možete kod nas da kupujete vrlo jeftino. Sada imate najveću priliku da nabavite prvostredni Lidlov instrumenat. Javite mi za koji se instrumenat zanimete, i odmah ću Vam javiti tačnu njegovu cenu u dinarima uračunavši ujedno i troškove šiljanja.

TVORNICI GLAZBENIH INSTRUMENATA
JOSIP LIDL, BRNO, ČSR

Tvornica je 1933 godine odlikovana na svetskoj izložbi u ČIKAGU s najvišim odlikovanjem.

81-2

Oglašujte u Sokol. glasniku!

Sokolske papuče, kao i ostale sportske pribore
kupujte kod

»Negro«
Zagreb — Ilica 19
Tražite cijenik!

79-5

Započeli smo sa izradom sokolskih pelerina

Ove su pelerine izradjene po propisanom kroju iz našeg poznatog patentiranog nepromočivog hubertus sukna. U sporazumu sa Savezom Sokola Kraljevine Jugoslavije u Beogradu, dajemo svakome članu Sokola kod kupnje ove pelerine u našim prodavaonicama 10% popusta.

Da uzmognemo ovaj popust obračunati s našim prodavaonicama, izdali smo posebne rabatne karte, koje se imaju kod kupnje izručiti poslovođji prodavaonice.

Umoljavamo najuljudnije cij. sokolska društva i čete za obavijest, koliko rabatnih karata trebaju za njihove članove, da ih uzmognemo oćmah po prijemu obavijesti priposlati.

TIVAR ODIJELA
Tekstilna industrija d.d. Varaždin

TIVAR ODIJELA